

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. Telephone: CORTLANDT 4687.

NO. 187. — ŠTEV. 187. NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 10, 1918. — SOBOTA, 10. AVGUSTA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

INTERVENCIJA V SIBIRIJI.

AMERIKA BO POSLALA MANJ KOT 10 TISOČ VOJAKOV V SIBIRIJO. — AMERIŠKIM ČETAM BO POVELJEVAL GENERALNI MAJOR GRAVES. — ZAVEZNIŠKA ARMADA BO ODREZALA BOLJŠEVIKE OD SIBIRSKIH ŽITNIC. — NABIRA SE RUSKA VOJSKA PROSTVOLJCEV.

Washington, D. C., 9. avgusta. — Manj kot 10 tisoč ameriških čet in enako število japonskih vojakov bo tvorilo glavni del medzavezniške ekspedicije v Rusijo. Početna moč ne bo imela več kot 25 tisoč vojakov.

Generalni poveljnik japonske armade bo poveljujoči častnik, takoj za njim bo poveljnik ameriških čet generalni major William S. Graves, ki pa bo v šarži višji kot vsak drug poveljnik zavezniških čet.

Obisk predsednika Wilsona danes popoldne v državnem, vojnem in mornariškem departmentu je imel namen razpravljati o dosedanjem delu za intervencijo v Rusiji.

Predsednik je govoril deset minut z vojnim tajnikom Bakerjem in mornariškim tajnikom Danielsom, nato pa je sam odšel v državni department, kjer je imel konferenco z izvršujočim državnim tajnikom Polkom.

Vojni tajnik Baker je danes povedal, da je začetkom tega tedna šel v srednji zapad, kjer je razpravljal vse podrobnosti z generalnim majorjem Gravesom.

Tajnik Baker je tudi povedal, da je bil obveščen, da japonski general baron Uchida ne bo izbran za poveljnika japonskih čet. Glede vrhovnega poveljnika zavezniške ekspedicije je rekel Baker naslednje:

— Poveljujoči častnik bo japonski general. Japonska vlada bo poslala generalnega poročnika, mi pa bomo poslali generalnega majorja; brez dvoma bo častnik z najvišjo saržo predsedoval vsaki konferenci. Ako bo še kak bolj definitiven vrhovni poveljnik, ne vem. Iz predsednikove izjave posnemam, da bo japonska armada približno toliko kot naša.

Natančno število ameriških čet se ne more objaviti, oficijelno pa se je sporočilo, da ne bodo štele več kot 10 tisoč mož.

Ameriške čete bodo večje kot angleške; nato pridejo na vrsto Italijani, potem Francozi z nekaj sto vojakov in slednjiče Kitajci.

Ako se bo posrečilo zavezniški poskus doseči zvezo med sibirsko ekspedicijo in zavezniškimi četami v severni Rusiji ob mornarskem obrežju in v Arhangelsku s posredovanjem Čeho-Slovakov, ki drže zelo važne postojanke, bodo boljševiki odrezani od živeža iz severne Rusije in Sibirije, vsled česar bo zlomljena Lenin-Tročkijeva vlada do sredi zime.

Prvo, kar se bo storilo v ekonomskem oziru za Rusijo, bo popravilo transsibirske železnice, po katerih se bodo prevvažale vse zaloge vojnega materiala.

Amerika, Kitajska in Japonska bodo baze za zaloge; od tu pa se bodo pošiljale v Sibirijo.

Zavezniški smatrajo vlado generala Horvata za slabo znamenje in ga ne bodo podpirali, temveč bodo z njim postopali na podlag njegove krajevnosti.

Zavezniške operacije ob mornarskem obrežju in v Arhangelsku, vojaški uspehi česko-slovaških čet in oddelcev Združenih držav in Japonske ojačati Čeho-Slovake v Sibiriji; vse to je že rodilo lep sad v političnem položaju Rusije.

Državni departмент je bil obveščen, da je bila dne 2. avgusta ustanovljena nova vlada za pokrajino severne Rusije, Vlada zavzema pet gubernij in jo je razglasila narodno zastopstvo. Te gubernije so: Samara, Vologda, Arhangels, Viatka in Kazan.

V diplomatinih krogih se zagotavlja, da je zavezniška intervencija zbudila Rusijo in nekateri generali že nabirajo vojsko prostovoljcev, ki bodo tvorili novo rusko armado, katere namen ni samo strmoglavljenje boljševiške vlade, temveč vpeljati postavbo in red v Rusiji ter obnoviti rusko prot centralnim državam.

Zavezniški diplomati so izvolili Arhangelsk za svoj glavni stan.

Tanki v boju.

Tanki so v zadnji ofenzivi napravili veliko zmešnjavo med Nemci. Konjenica pritiska v prvi vrsti.

Z angleško armado, v Franciji, 9. avgusta. — Angleške in francoske divizije so pridobile novega ozemlja v veliki bitki, ki divja v okolici Amiensa in ob Sommi.

Prizori na bojišču, čez katero so zavezniški šli, pričajo o nagnjenosti, s katero so Nemci bežali in pustili za seboj topove, skladišča in celo polkovne in artilerijske zemljevidne in listine. Zračni opazovalci poročajo o transportih in polkih, ki beže proti vzhodu.

Konjenica je daleč tam ob Sommi in vedno preiskuje vasi; tanki in oklopni avtomobili pa hite na globoke pokrajine in delajo pot za pehoto in pobijajo konje, ki vlečejo transporte. Vozniki oklopnih avtomobilov zadevajo tu pa tam na bežeče oddelke, katere deloma pobijejo, deloma razprše.

Podrobnosti o delovanju tankov in avtomobilov kažejo o velikem delu, katerega so izvršili. En oklopni avtomobil je pridivil večkrat v neko mesto, katero so držali Nemci. Garužija je bila ravno pri kosilu. Avtomobil je nameril priške skozi okno glavnega stana in bilo je takoj ubitih nekaj častnikov. Pri Rosieres je nek avtomobil vžgal sovražni vlak.

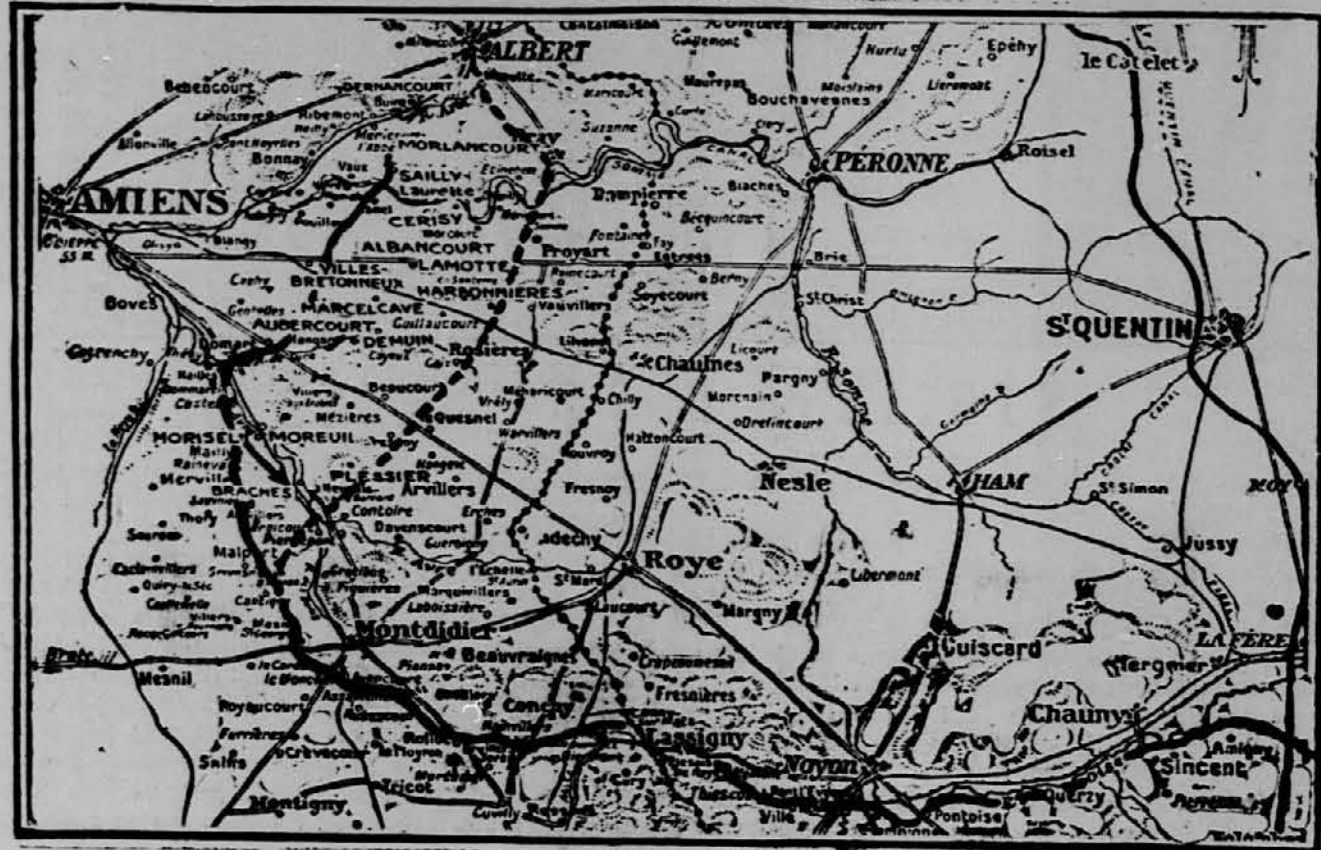
Oddelek avtomobilov je došel daleč za sovražno črto nemško proviantno kolono in jo je vstavil. Prihajali so štirje nemški častniki, da bi videli, kaj se je zgodilo. Vojaki na avtomobilih pa jih postrelili, nakar so razorožili po sadko s proviantom.

V Framerville so oklopni avtomobili došli vlak, napolnjen z nemškimi vojakmi, in so ga zažgali. Kmalu nato so prišli v mesto tanki, ki so pomagali avtomobilom iz čistiti mesto ter so postavili na ozemlja v veliki bitki, ki divja v okolici Amiensa in ob Sommi.

Pokrajina okoli Bayonvillers je zelo tipična. Široka žitna polja in travniki obdajajo mesto. Po polju stoje zapuščeni nemški topovi, okoli njih pa leže topničarji; in nemo govore povest o tem, kaj se je malo prej dogodilo. Ob cesti, stoje prazni motorni avtomobili, na enem je bil zaboj z vojaškimi zemljevidi, katerih poveljnik ni mogel vzeti s seboj.

Topovi na tem mestu so bili postavljeni v jamah po tri čevlje globoki. V bližini so bile dupline, ki so bile pokrite z železnimi ploščami; v njih so stanovali nemški topničarji, predno so zbežali.

V tej okolici so nemški strelni jarki izvanredno plitvi in rečni. Temu pa je bil vzrok pomanjkanje potrebnega orodja, katerega so Angleži in Francozi mnogo našli. Poleg tega, daso Nemci izgubili mnogo ozemlja in vojakov, je vendar največja njihova izguba v vojnem materialu.

Srednja, pretrgana črta, ki se vleče od Albert do zapadno od Montdidier nam kaže črto, na kateri stojijo sedaj Angleži pri njih napredovanju. Bolj na desno, do katere h so Angleži napredovali, ko so najdalje prišli proti iztoku in predno so jih Nemci potisnili nazaj.

Anglija Rusiji.

Po svojih zastopnikih je izjavila Anglija Rusiji, da praha v deželo kot prijateljica.

London, Anglija, 9. avgusta. — Angleški zastopniki v Vladivostoku, Murmansku in Arhangelsku so objavile naslednjo "delaracijo" angleške vlade na naslov ruskega naroda:

— Vaši zavezniški niso pozabili na vas. Spominjamo se vseh uslug, katere nam je vaša junška armada nudila tekom prvih let vojne.

— Prihajamo kot prijatelji, da vam pomagamo rešiti vas same pred razkosanjem in uničenjem iz rok Nemčije, ki skuša zaslužiti vaš narod ter uporabiti velike naravne vire vaše dežele v svojo lastno korist.

— Hočemo slovesno zagotoviti vam, da ne bomo, dočim stopajo naše čete v Rusijo, da vam pomagamo v vašem boju proti Nemčiji, obdržati niti pedl vaše zemlje. Obzhalujemo državljansko vojno, ki vas loči ter notranje spore, ki olajšujejo izvršenje osvojevalnih načrtov Nemčije.

— Usoda Rusije se nahaja v rokah ruskega naroda samega. Njegova in edinole njegova naloga je določiti obliko vlade ter najti rešitev socialnih in problemov.

— Narodni Rusije, vaš obstoj kot neodvisen narod je na tehnični, prostosti, katere ste si pridobili v revoluciji, so ogrožene od železne nemške pesti. Zgrnite se krog prapora svobode in neodvisnosti katerega mi, ki smo še vedno vaši zavezniški, dvigamo v vaš sredi ter pomagajte zagotoviti zmago onim dvem velikim principjem, brez katerih ne more biti nobenega trajnega mira ali prave prostosti na svetu.

— Mi nočemo le ustaviti nemško prodiranje v deželo, temveč hočemo prinesiti tudi ekonomsko pomoč vaši ruini in trpeči deželi. Mi smo že odposlali nekazalog in še več jih bo sledilo.

— Mi želimo pomagati vam pri razvoju industrijalnih in naravnih virov dežele, a ne v namenu, da jih izrabimo v svojo lastno korist. Hočemo nadalje zopet ustanoviti izmenjavo potrebščin, pospešiti poljedelstvo ter vam omogočiti, da zopet zavzamete svoje pravice, no mesto med prostimi narodi sveta.

— Naša edina želja je videti Rusijo močno in prosto ter se niti umakniti ter opazovati ruski narod, kako si bo določil sam svoje usode.

Bombardiranje Pariza.
Pariz, Francija, 9. avgusta. — Nemški dalekosežni topovi so danes zopet bombardirali Pariz in okolico.

Sibirska ekspedicija.

Združene države bodo poslale v Vladivostok filipinske vojake. — Poročilo generala Marcha.

Washington, D. C., 9. avgusta. — General March, načelnik generalnega štaba, je rekel predvečerajšnjim, da bo ameriška vojska ekspedicija v Sibirijo ravnotoka kot jo je bil označil predsednik Wilson v svojem memorandumu.

General March je povedal, da bosta poslana najprej dva polka rednih čet s Filipinov. Pozneje bosta ta dva polka ojačena z drugimi četami iz Združenih držav.

Filipinski polki sedaj niso v polni moči in ne štejejo več kot po 2500 mož. Poročilo generala Marcha se glasi:

Združene države so organizirale sibirsko ekspedicijo. Ekspediciji bo poveljeval generalni major W. S. Graves, ki sedaj poveljuje osemdeseti diviziji v Camp Fremont, Kal. Jedro ameriških čet za Sibirijo bo dospel s Filipinov in bo sestojalo iz 37. in 31. polka regularne infanterije. Te čete bo ojačilo drugo vojaštvo, ki bo dospel iz Združenih držav.

Zakaj je ta ekspedicija potrebna, je že sporočil predsednik Wilson, ki je sedaj poveljuje departmanta in se mi vsled tega ne zdi potrebno še enkrat ponavljati.

Polkoma bosta poveljevala polkovnika Stier in Taggard. March je tudi omenil, da bo takoj sporočil, kakorhitro bo dospel general Grave v Vladivostok.

General March ni mogel potrditi poročil, da so se ameriške čete izkrcale v Kanakalaski.

Kandalaska je južno od Kola ob mornarski železnici, kjer se dotika Kandalški zaliv Belegi morja. Edino, kar vem, je to, da se ameriške čete niso izkrcale tam, ampak v Arhangelsku. Nikdar se nisem slišal, da so Američe izkrcali v Kandalaski.

Glede vrhovnega poveljstva zavezniških čet v Sibiriji se bo vse z lahkoto uredilo. Uredilo se bo na ta način kot na zapadnem bojišču, kjer je bil imenovan general Foch vrhovnim poveljnikom.

Splošen namen te zavezniške ekspedicije v Sibirijo je pa: pomagati ruskiemu narodu, da se bo iznebil tujega, posebno pa nemškega upliva, da bo postal zopet samostojen ter da bo sam v družbi z zavezniški odločil svojo usodo.

Kdaj bodo odšli Filipinci v Vladivostok, se začne še ne ve.

Rumena mrzlina v Guatemali.
Mexico City, Mehiko, 9. avgusta. — Oficijelno se poroča, da razsaja v Guatemali rumena mrzlina in da je vsak dan do 40 smrtnih slučajev.

Španska in U-čolni.

Po izvanredni kabinetski seji je poslala Španska Nemčiji novo poslanico radi podmorskih čolnov.

Madrid, Španja, 9. avgusta. — Španska je poslala novo poslanico Nemčiji, tikajočo se torpediranja španskih ladij. To je objavil minister za zunanje zadeve, Dato, po izvanredni seji kabineta, ki se je vršila večeraj.

Kljub ponovnim protestom Španke so bile španske ladje nepretrgano žrtve nemških podmorskih čolnov. V poročilu, katero se je sprejelo v Parizu dne 30. julija se je glasila, da smatra španska časopisje torpediranje španskega parnika "Ramon de Larinaga" za "najbolj resni dogodek, ki se je izvršil med Špansko in Nemčijo".

Osem Špancev je izgubilo pri tem življenje in olje, katero je imel parnik na krovu, je tvorilo skoro polovico dobave, katero se je zagotovo španski soglasno s špansko-ameriškim dogovorom.

Dne 17. julija se je poročalo iz Aten, da je bil neki španski parnik, ki je imel na krovu španskega poslanika, za Grško, torpediran od nekega nemškega podmorskega čolna. Parnik je imel na krovu razvito primerno zastavo. Diplomata in njegovo družino se je rešilo.

Razdor v javnem mnenju glede stališča Španke proti Nemčiji, je dovedel do kabinetske krize, ki je bila končana s stvorjenjem koalicijskega kabineta, ki vlada sedaj.

Priznanje češko-slovaškega naroda.
Washington, D. C., 9. avgusta. — Italija se je pridružila Franciji s tem, da je oficijelno priznala češko-slovaški narodni svet kot najvišje zastopstvo Čeho-Slovakov živčevih v zavezniških državah.

Glavni stan tukajšnjega narodnega sveta je prejel prepis pogodbe, ki daje svetu popolno oblast nad svojimi podaniki na italijanskem ozemlju.

D'Annunzio nad Dunajem.
Rim, Italija, 9. avgusta. — Oddelek italijanskih aeroplanov, katerim je poveljeval kapitan Gabriele d'Annunzio, je poletel preko avstrijskega glavnega mesta Dunaju ter metal v mesto manifeste.

Italijanskih zrakoplovec se avstrijske strani na nadlegovalo.

Clemenceauova hči se bo možila.
Pariz, Francija, 9. avgusta. — Naznanja se, da se je zaročila hči francoskega ministrskega predsednika gd. Terezija Clemenceau z Jules Jung, ki je zdaj kot naradni v francoski armadi in imajo vojni križec.

OFICIJELNA POROČILA

ANGLEŠKO POROČILO.

London, Anglija, 9. avgusta. — Tekom jutra so zavezniške armade obnovile svoje napade na celi bojni fronti južno od Somme ter so napredovale na vseh točkah, kljub rastočemu odporu sovražnika.

Francoske čete, ki so razširile fronto napada proti jugu, so zavzele vas Pierrepont ter gozd severno od te vasi. Severno in severno-istočno od tega kraja so francoske čete hitro napredovale ter prišle tekom dneva za več kot štiri milje naprej.

Na fronti četrte angleške armade so kanadske in avstralske čete zavzele ob obdobjevanju vrednim pogumom črto zunanjih obramb Amiens ter napredovale preko te v globini dveh milj po ostrih bojih na številnih točkah.

Pred večerom so francoske in angleške čete dosegle do splošne črte Pierrepont, Arvillers, Rosieres, Rainecourt in Morecourt.

Na tej črti se boji še vedno vrše naprej.

Severno od Somme se poroča o krajevnih bojih.

Število jetnikov je doseglo 17 tisoč in zaplenilo se je od dvesto do tristo topov, vključno težke železniške topove.

Zajelo se je zakopne možnarje, in strojne puške v velikem številu ter tudi velikanske zaloge materiala vsake vrste, vključno polen železniški vlak.

Naše izgube so bile večeraj izvanredno majhne.

London, Anglija, 9. avgusta. — Dnevno poročilo. — Naše napredovanje na bojni fronti gre naprej. Francozi so zavzeli Fresnoy-en-Chaussee, Angleške čete se nahajajo istočno od Le Quesnel in Caix.

Severno od Somme je nudi sovravniki našemu napredovanju živahen odpor. Težki boji so se tudi vršili med Chipilly in Morlan, curt.

Število jetnikov, katere so ujeli večeraj zavezniške armade, je preseglo 14.000, a števila zajetih topov se ne more oceniti.

Tekom večerajšnjega dneva je nadaljeval sovražnik z izpraznjenjem prednjih postojank, kateri je držal v dolini Lys.

Izvedli smo uspešno krajevno operacijo v pretekli noči severno od Kemmel ter nekoliko potisnili naprej svojo črto na fronti tisoč jardov. V naše roke je padlo tri deset sovražnikov.

FRANCOSKO POROČILO.
Pariz, Francija, 9. avgusta. — Nočno. — Nadaljujemo s svojim napredovanjem na desnem krilu so angleške in naše lastne čete tekom današnjega dneva izvojevale nove uspehe, potem ko so zdrobile odpor sovražnika.

Zavzeli smo vasi Pierrepont, Contoire in Hangest-en-Santerre. Preko železnice istočno od Hangest smo dospeli do Arvillers, ki se nahaja v naših rokah. Naše napredovanje v tej smeri je doseglo štirinajst kilometrov v globini.

Razven precejšnjega materiala, katerega se ni še pregledalo smo s svoje strani ujeli 4000 mož. Naše izgube ter one naših angleških zaveznikov so izvanredno lahke.

Ob Vesle so ameriške čete zavzele Fismette, kjer jim je padlo v roke 100 mož.

Avijatika. — Francoski avijatikci so nudili izvrstno pomoč v bitki južno in istočno od Amiens. Kljub gosti megli ter nizkim oblakom ki so otežkovali njih delo, so izvedli naši zrakoplovni oddelki veliko proizvodvalnih poleto nad sovražnimi črtami ter se pogosto vdeležili boja s svojimi strojnimi puškami. Tekom bitke so ujeli štiri sovražne aeroplanke z zraka so izstrelili štiri zasidrane zrakoplove. Konečno so naši obdelovalni stroji vrgli skoro deset ton izstrelkov tekom noči na

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 9. avgusta. — Nočno. — Sovražnik nadaljuje s svojimi napadi med Somme in Avre rekama.

Berlin, Nemčija, 9. avgusta. — Dnevno. — Med Ysero in Anere je bilo opaziti živahno nočno artilerijsko delavnost.

Južno-zapadno od Ypres in južno od Elys so močnemu artilerijskemu obstreljevanju sledili delni napadi, katere se je pa zavrnilo.

Med Anere in Avre je vzporedil večeraj sovražnik napade z močnimi slami. S pomočjo goste megle si je izsilil s svojimi tanki pot v naše infanterijske in artilerijske postojanke.

Med Somme in Avre so naši protinapadi zaustavili sovražne naskoke istočno od črte Morecourt, Harbonnieres, Caix, Fresnoy in Contoire. Trpeli smo izgube glede jetnikov in topov. Med jetniki, katere smo ujeli, so bili Angleži s pomožnimi kanadskimi in avstralskimi četami ter Francozi.

Nad bojnimi polji smo izstrelili iz zraka trideset aeroplanov.

Artilerijska delavnost se je oživila na gotovih sektorjih ob Vesle. Vršili so se uspešni delni boji na obeh straneh Braines, na fronti ob Vesle ter v Champagne, severozapadno od Souain.

ITALJANSKO POROČILO.
Rim, Italija, 9. avgusta. — Včeraj jutraj so oddelki sovražnika dvakrat napadli naprej potisnjeno postojanko na Col del Rosso. Vendar pa se jih je zavrnilo. Obstreljevali smo vojaške naprave v Pulju. V bližini Trenta se je izstrelilo iz zraka dva sovražniška aeroplana.

Poziv na Avstrijo.
Socialistični poslanec pozivlja Avstrijo, da naj izvrši reforme. — Država v današnji obliki ne more več ostati.

Italijanski glavni stan, 9. avg. V avstrijskem državnem zboru pripravljajo socialistični poslanci vložiti predlog, s katero bodo pozvali vladi, da izvrši notranje reforme, ako hoče, da bo ostala kot država. Predloga se glasi:

"Sedanje razmere Avstrije ne morejo več obstati. Demokracija je moderna potreba, toda demokracija je nemogoča v državi, katere narodno življenje je ovirano po neprestanih bojih osem različnih narodov, ki jo sestavljajo, in kjer je narodno zastopstvo, razdeljeno vsled narodnostnih razresov, postalo pleni pirokrajca."

V Avstriji je mogoče demokracija, ako se preobrazi v konfederacijo svobodnih narodov. V sovravnih deželah se Avstrija, kot je sedaj sestavljena, smatra za bitki južno in istočno od Amiens. Kljub gosti megli ter nizkim oblakom ki so otežkovali njih delo, so izvedli naši zrakoplovni oddelki veliko proizvodvalnih poleto nad sovražnimi črtami ter se pogosto vdeležili boja s svojimi strojnimi puškami. Tekom bitke so ujeli štiri sovražne aeroplanke z zraka so izstrelili štiri zasidrane zrakoplove. Konečno so naši obdelovalni stroji vrgli skoro deset ton izstrelkov tekom noči na

Sestmesečni račun Slovensko-Hrvatske Zveze v Calumet, Mich.

od dne 31. decembra 1917 do dne 1. julija 1918.

VPLAČILA											IZPLAČILA								
IME DRUŠTVA IN ŠTEV.		Število članov	Za spremembo oporok	Za rezervni sklad	Pristopnina	Za vrhovnega zdravnika	Bolniški sklad	Strošni sklad	Pomožniški sklad	Za znake	Skupaj	Preveč plačali	Premalo plačali	Pomožniški sklad	Bolniški sklad	Pomožniški sklad	Revizije agitatorjem in pristopnina društvom	Skupaj	Neizplačane umrtine
Društvo sv.	Jožefa, št. 1	120	0.25	5.95	12.00	1.00	499.80	204.80	769.19	—	1,492.99	—	0.05	1,040.00	699.00	50.00	6.00	1,795.00	700.00
" "	Matije, št. 2	43	—	2.15	—	—	134.10	76.30	248.98	—	511.53	0.01	—	800.00	95.00	—	—	895.00	—
" "	Franciška, št. 5	28	—	1.40	—	—	113.40	47.60	172.86	—	335.26	—	—	100.00	15.00	—	—	115.00	350.00
" "	Nikole, št. 6	50	—	0.05	6.00	—	205.80	82.80	290.98	—	585.63	—	3.52	466.67	245.66	—	—	712.33	287.75
" "	sv. Lovrenca, št. 7	101	0.50	5.05	6.00	0.50	413.00	176.20	637.44	—	1,238.69	0.97	—	800.00	286.00	—	4.00	1,090.00	800.00
" "	Ivana, št. 8	106	0.25	5.30	30.00	2.50	427.00	176.00	626.62	4.80	1,272.47	—	0.75	1,600.00	363.00	—	18.00	1,981.00	—
" "	sv. Roka, št. 9	203	1.00	10.25	6.00	0.50	843.50	344.90	1,184.27	—	2,390.42	—	0.23	—	1,006.68	50.00	8.00	1,064.68	1,600.00
" "	Ane, št. 10	61	—	3.05	3.00	0.25	95.90	104.30	402.06	—	608.56	—	—	800.00	264.68	50.00	2.00	1,116.68	—
" "	Ane, št. 11	61	—	3.05	21.00	1.25	238.00	98.70	381.38	—	743.38	—	—	920.00	112.00	—	10.00	1,042.00	—
" "	Alojzija, št. 12	3	—	0.30	—	—	8.40	5.10	15.27	—	29.07	—	1.65	—	31.00	—	—	31.00	—
" "	Trojstva, št. 13	35	0.50	1.75	3.00	0.25	145.60	59.10	201.70	—	411.90	—	—	700.00	110.00	50.00	2.00	862.00	—
" "	Obitelji, št. 14	83	—	4.15	6.00	0.50	366.10	146.80	515.68	—	1,039.23	—	1.50	700.00	309.34	—	4.00	1,013.34	—
" "	Jožefa, št. 15	25	—	1.25	—	—	105.00	42.50	146.64	—	295.39	—	—	—	160.00	—	—	160.00	—
" "	M. B. L., št. 16	64	0.25	2.70	3.00	0.25	127.40	92.50	324.85	—	550.95	—	—	—	306.01	—	—	306.01	—
" "	C. in M., št. 17	20	—	1.00	3.00	0.25	84.00	35.50	121.96	—	245.71	—	—	—	18.00	—	2.00	20.00	—
" "	Sree M., št. 18	14	—	0.70	—	—	58.00	23.30	84.72	—	167.52	—	1.50	—	15.00	—	—	15.00	—
" "	Barbare, št. 19	114	0.75	5.70	27.00	2.25	444.50	183.60	666.19	—	1,329.99	—	1.00	—	219.00	—	10.00	229.00	—
" "	Petra, št. 20	93	—	4.70	30.00	2.50	322.70	153.80	488.93	—	1,002.63	—	0.25	—	180.00	—	24.00	204.00	—
" "	Stefana, št. 21	66	0.50	3.30	3.00	0.25	214.90	112.80	417.48	—	752.23	—	—	2,200.00	135.00	—	2.00	2,337.00	100.00
" "	Jeronima, št. 22	81	0.25	4.15	3.00	0.25	336.70	139.10	497.00	4.25	984.70	—	—	—	396.84	—	6.00	402.84	—
Društvo P. Z. S. F.,	št. 23	78	0.25	4.25	9.00	0.75	436.25	162.95	463.30	—	1,076.75	249.66	—	—	361.00	—	8.00	369.00	—
Društvo sv. Petra in	Pavla, št. 24	178	0.25	9.00	87.00	7.25	681.10	290.30	958.18	—	2,033.08	0.10	—	1,700.00	514.67	—	44.00	2,258.67	—
" "	Isus i Marija, št. 25	30	—	1.60	3.00	0.25	116.90	51.80	173.00	—	346.55	3.68	—	—	216.00	—	2.00	218.00	—
SKUPAJ		1647	4.75	80.80	261.00	20.75	6468.85	2810.75	9788.68	9.05	19,444.63	254.42	9.45	11,826.66	6058.88	200.00	152.00	18,237.55	3837.75

IZKAZ SKUPNEGA RAČUNA HRVATSKO-SLOVENSKE ZVEZE.

DOHODKI:	Št. članov	Rezervni sklad	Pomožniški sklad	Bolniški sklad	Stroškovni sklad	Skupaj	IZPLAČILA:	Št. članov	Rezervni sklad	Pomožniški sklad	Bolniški sklad	Stroškovni sklad	Skupaj
Gotovina dne 31. decembra 1917:	49576.85	321.90	1168.20	3501.53	448.34	55016.82	Skupna svota prenešana od dohodkov	60564.14	402.70	1168.20	9989.05	3554.64	75678.73
Pristopnina					261.00		Smrtne						
Stroškovni sklad					2810.75		Bolniške podpore						
Ases., rezervni, pomožniški in bol. skladi	9788.68	80.80	6468.85		20.75		Pomožniške in operacije			200.00			
Za vrhovnega zdravnika					9.05		Revizije agitatorjem					76.00	
Za zvezne znake					4.75		Plača glavnega odbora					660.00	
Izpremembe oporok					18.67		Dnevnice in pristopbe sej					123.60	
Povrnjena boln. podpora							Plača aktuarja					51.00	
Merchant & Miners Bank of Calumet, Mich.	160.00						Vozni stroški					51.32	
Citizen Nat'l Bank of Houghton, obresti	45.00						Stroški drž. zavarovalniškega oddelka					5.00	
Calumet State Bank of Calumet, Mich., obresti	220.00						Najemnina urada					62.00	
First National Bank of Calumet, obresti	147.61						Druge potrebščine v uradu					3.05	
First State Bank of Ely, Minn., obresti	30.00						Tiskovine in druge pisarske potrebščine					56.30	
State of Michigan War Loan Bonds	60.00						Poštuna, Express, telefon in telegrami					37.64	
Chassell School District Bonds, obresti	50.00						Glasila					186.00	
United States Steel Co. obresti na obveznice	125.00						Plača odveta					25.00	
United States Liberty Bonds, obresti	100.00						Poroštva gl. odbora, društev in bank					196.88	
Mesto Red Jacket Bonds, obresti	225.00						Vplačilo za pretekle obresti na kupljene obveznice					79.04	
Društvo sv. Jožefa št. 1, obresti od posojila	36.00						Razsvetljaja					7.92	
							Povrnitev pristopnine društvom					76.00	
							Snaženje urada					2.50	
Skupni dohodki od 31. dec. 1917. do 1. julija 1918	10987.29	80.80	1168.20	6487.52	3106.30	20,661.91	Skupna izplačila od 31. dec. 1917. do 1. julija 1918:	11826.67		200.00	6058.88	1699.25	19784.80
Skupaj z gotovino dne 31. dec. 1917:	60564.14	402.70	1168.20	9989.05	3554.64	75678.73	Gotovina dne 30. junija 1918:	48737.47	402.70	968.20	3930.17	1855.39	55893.33

IZKAZ GOTOVINE:

First Nat'l Bank of Calumet, Mich. vloga na 3%	2,000.00
Merchant & Miners Bank of Calumet, Mich., vloga na 4%	4,000.00
Calumet State Bank of Calumet, Mich., vloga na 4%	5,000.00
Calumet State Bank of Calumet, Mich., vloga na 3%	4,000.00
Chisholm State Bank of Chisholm, Minn., vloga na 4%	1,000.00
Miners Nat'l Bank of Ely, Minn., vloga na 4%	1,000.00
First Nat'l Bank of Chisholm, Minn., vloga na 4%	2,000.00
First State Bank of Ely, Minn., vloga na 3%	2,000.00
Citizen Nat'l Bank of Houghton, Mich., vloga na 3%	3,000.00
First Nat'l Bank of Calumet, Mich., vloga na ček. promet	4,355.66
Gotovina na roki blagajnika	319.52
Na posojilo pri dr. sv. Jožefa št. 1, na 4%	300.00
Mesto Red Jacket, obveznice na 4½%	10,000.00
Chassell Township School Dist. obveznice na 5%	2,000.00
United States Liberty Bonds na 4%	5,000.00
United States Liberty Bonds na 4½%	2,000.00
State of Michigan War Loan Bonds na 4%	3,000.00
U. S. Steel Corporation Bonds na 5%	4,918.75
SKUPAJ	55,893.93

IZKAZ NEIZPLAČANIH POSMRTNIN:

John Grenc, član društva sv. Jožefa št. 1	287.75
Maros Korenich, član društva sv. Franciška št. 5	350.00
Joseph Sekula, član društva sv. Lovrenca št. 7	800.00
Math Rajkovich, član društva sv. Stefana št. 21	100.00
John Gazvoda, član društva sv. Jožefa, št. 1	700.00
Frank Briški, član društva sv. Roka, št. 9	800.00
John Rapinae, član društva sv. Roka, št. 9	800.00
SKUPAJ:	3837.75

IZKAZ SKUPNEGA PREMOŽENJA:

Gotovina dne 30. junija 1918	55,893.93
Dolg na asesmente	9.45
Inventar pohištva in drugih stvari	1,315.56
11 vel. knj. znakov po 45c. komad	4.95
201 malih znakov po 40c. komad	80.40

SKUPAJ:	57,304.29
Dolg na neizplačanih smrtninah in preveč plač. asesmentih	4,092.17

Čisto premoženje dne 30. junija 1918:	53,212.12
Knjige in poslovanje pregledano po nadzornem odboru ter pronajdeno v pravem redu	do 1. julija 1918.

Anton Gerzin,
predsednik nadz. odbora,

Paul Shalta, Luka Stefanec,
nadzornik, namestnik nadzornik,

Ant. Goshel,
glavni tajnik.

0 deseti konvenciji S. H. Z.

Ely, Minn.

Deseta konvencija nam je pred mumi in potrebno je, da se člani in članice naše prekoristne mlade organizacije nekoliko posvetujejo. Tudi imenika ali poročila izvoljenih delegatov se nisem priobčenelega.

Jaz hočem nekoliko opisati moje mnenje in mnenje našega društva sv. Lovrenca št. 7 glede prihodnjega obstanka naše organizacije. Priporočam delegatom, da bi izpremembe, katere bodo tu ertali, sprejeli.

Spremeni naj se sistem glede bolniške podpore, namreč, če je član bolan nad pet dni, se mu plača od prvega dne, če je pa samo pet dni bolan, ne dobi nič podpore. Član naj dobi podporo za vse dni v mesecu, ker stroški so tudi ob nedeljah.

Želja našega društva je, da se vpelje tudi pri SHZ. otroški oddelk, ker le na ta način nam je zagotovljen obstanek.

Prepričan sem, ako se te točke izpremene, kakor sem jih navedel, da bo naša organizacija lepše privitala.

Naše društvo je izvolilo na svoji seji sledeče delegate: Martina Skala in Marka Kočevar.

Ob sklepu dopisa želim naši Sl. Hrv. Zvezi najlepši napredek. Bratski pozdrav vsemu članstvu. Na svidenje na 10. glavnem zborovanju v Evelethu 19. avgusta!

Marko Kočevar,
soystanovitelj dr. sv. Lovrenca.

General Otani.

Japonski general Otani bo vrhovni poveljnik zavezniške ekspedicije. — Vdeležil se je dveh vojn.

Washington, D. C., 9. avgusta. General Kikuzo Otani, eden najodličnejših japonskih generalov, je bil izbran, da bo poveljeval japonskemu oddelku in bo najvišji častnik ameriške in zavezniške ekspedicije v Sibiriji.

Kot najstarejši častnik bo general Otani vrhovni poveljnik skupnih sil s prvotjenjem vdeleženih držav. Generalni major William S. Graves bo kot poveljnik ameriškega oddelka sedel v zavezniškem svetu in bo opravljal mesto šefa generalnega štaba.

General Kikuzo Otani, ki bo poveljeval zavezniški ekspediciji v Sibiriji, je veteran dveh vojn.

Rojen je bil pred kakimi 63. leti in je sedmi sin sedmega sina. Stopil je v armado in sicer k infanteriji v letu svoje poroke 1879. Napredoval je naglo in je pred dvema letoma postal general.

Bil je šef generalnega štaba in slednjič predsednik slavne vojaške akademije v Toyama Gukko.

Za časa japonsko-kitajske vojne je bil štabni častnik in dodeljen glavnemu stanu v Hirochima. V rusko-japonski vojni je poveljeval 8. infanterijski brigadi 4. armadnega zbora in je bil odlikovan z drugim redom vzhajajočega solca in drugim redom zlatega zmaja. Ko je Japonska stopila v svetovno vojno, je bil general Otani dodeljen armadi, ki je zavzela nemško kolonijo Tsing-Tau in je do zadnjega časa poveljeval tamošnji garniziji.

Vse se mora uničiti.

S francosko armado, 9. avgusta. Finck von Finckenstein je ime, ki se mora zapomniti. Nosi ga nemški general, ki je poveljeval četrti pruski diviziji.

Na predvečer nemškega umikana proti Fismes je Finckenstein dal povelje pionirjem in oddelkom za bombardiranje, da naj uničijo vse, posebno gradove.

Strast uničevanja je Prusom že tako pršla v kri, posebno, kadat se od njih odvrne bojna sreča, da je ne morejo več premagati.

Železniška nesreča.

Pri New Londonu sta se trčila dva vlaka. Strojevodja Dean in uck kurjač sta bila mrtva. Veliko oseb je baje ranejnih. Kaj je zakrivilo nesrečo, se dozdaj še ni moglo dognati.

VARČEVANJE --- poglavitna naloga...

Voditelji naše velike republike in njim na čelu predsednik Wilson. so prišli do prepričanja, da zamore edino varčevanje v vseh stvareh, varčevanje do skrajnosti, privedi to deželo h končni zmagi.

In če bo zmagala Amerika, bo zmagal ves pošten svet nad krivico, nepoštenostjo in barbarstvom.

Vlada Združenih držav zahteva od nas, ki smo ostali tukaj, najmanj, kar more zahtevati.

Od nas zahteva, da moramo varčevati, in da imamo od tega varčevanja v prvi vrsti mi sami dobiček in šele v drugi vrsti vlada.

S svojimi prihranki pomagamo vladi. Naši prihranki nam bodo dobrodošli v težjih časih kot so sedaj.

EVROPA JE IZČRPANA.

Dala je vse, kar je imela. Dala je vse, kar je morala dati.

Nam ni rečeno, da moramo, pač pa le, **KAR MOREMO**, čeravno v najvišji meri.

Stvorimo doma, tukaj na varnem, mogočno armado vojnih varčevalcev. Ta armada bo imela namen pomagati armadi na fronti v njenem pravičnem in vzvišenem boju za demokracijo sveta.

Nemci morda mislijo, da je ta kampanja za vojno-varčevalne znamke nekaj neumnega. Naj mislijo, to je njihova stvar. — V najkrajšem času bodo izprevideli, da bo ta armada ravno tako pripomogla h končni zmagi kot armada na bojiščih v Franciji.

Vojni tajnik Baker pravi, da je odšlo nad milijon naših fantov na fronto. — Pomagajte jim z varčevanjem do skrajnosti in s kupovanjem vojno-varčevalnih znamk, da se bodo hitro vrnili.

Vaša patriotična dolžnost je v razmerju z denarjem, katerega zaslužite. Čimveč zaslužite, temveč morete in temveč morate vložiti v vojno-varčevalne znamke.

Veliko naših revnih sodržavljanov se podvrže največjim žrtvam, da zamorejo pokazati svoj patriotizem s kupovanjem vojno-varčevalnih znamk. Če se naši fantje na fronti lahko vzdrže vseh luksurijoznosti, se jih lahko tudi vzdržimo, ki smo doma.

NE POZABITE, da je vojakovo življenje odvisno od podpore ki mu jo dajejo ljudje doma. **POMAGAJTE!** Štedite in kupujte vojno-varčevalne znamke!

Sedaj lahko kupi
vsakdo

W. S. S.

za nizko ceno:

\$4.19

Leta 1923 bo vsaka
posamezna

W. S. S.

vredna:

\$5.00

Ni dovolj razlagati, kaj so storili Nemci. To Nemcev čisto nič ne boli. — Oni se čisto nič ne brigajo, kaj vi mislite o njih. Pomagajte svoji vladi, da jih bo premagala. To je edina stvar, katero morajo Nemci vpoštevati. Če štedite in kupujete vojno-varčevalne znamke, zadenete Nemca na ono mesto, kjer je najbolj občutljiv.

Vsak poedinec najboljši ve, kako mu je mogoče na najuspešnejši način zvečati svoje prihranke, s katerimi bo lahko kupil varčevalne znamke.

MI SE NE BORIMO ZATO, DA BI IZGUBILI TO VOJNO. Toda ali ste že pomislili, kaj bi se zgodilo, **ČE BI JO IZGUBILI?**

Hitrost zmage je odvisna od tega, kako znaš varčevati in kako znam varčevati jaz ter podpirati vlado v finančnem oziru.

Kupujte vojno-varčevalne znamke ter povsipešite **ZMAGO!** —

Vaš delež v sedanji vojni je, kolikor mogoče producirati, kolikor manj mogoče porabiti ter posojati svoje prihranke vladi Združenih držav.

Ali izpolnjujete tako vestno svojo nalogo kot jo izpolnjujejo naši fantje na fronti?

Če se zgrašas nad tem, kar delajo Nemci, pomagaj s svojimi prihranki, da bodo premagani. Slab patriot je oni, ki ne more dobiti pota, da bi se tako ekonomiral, da bi zamogel kupovati vojno-varčevalne znamke. S tem bi dal vladi več denarja, dela in materijala s katerim bi lahko izvojevala zmago.

Nekdo je rekel: Če bi se naši fanti tako dolgo vstavljali iti "over the top", kot se branijo nekateri ljudje kupovati vojno-varčevalne znamke in Liberty bonde, bi prišli pred vojno sodišče in bi bili ustreljeni vsled strahopetnosti.

Pomisliti je treba, da bi tega denarja ne darovali vladi, pač pa samo posodili, ter bi ga lahko dobili nazaj, kadarkoli bi hoteli.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.
Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Deutschland ueber Allah.

Spisal E. F. Benson.

(Nadaljevanje)

Kadar so se pojavili nemiri ali nezadovoljstvo med četami, se je proti temu trdno nastopilo, kot na primer v novembru 1916, ko je bilo opaziti številne dezertacije iz 49. turške divizije. Ob tej priliki se je dalo poveli streljati na vsakega ubežnika ter veliko jih je bilo ubitih in ranjenih. Častnik, ki je dal povelje, je bil pohvaljen od pruskih oblasti za svojo odločnost. Če bi se kaj takega zopet pripetilo, bi se brez dvoma istaklo trdno nastopilo, kajti v aprilu 1917 je bilo vrhovno poveljstvo v Mali Aziji poverjeno maršalu Mackensenu. Ob istem času je v Berlinu prišel Zia-Eddin, turški prestolonaslednik, izročil sultanu Viljemu I. častni meč. Najbrž mu je prinesel dobra poročila glede napredovanja nemških pristankov, ki so se je pričelo graditi pozimi v Carigradu in on sam je izvedel, da se ne bo zgradilo železnicega mostu, katerega se je nameravalo zgraditi preko Bospora, kajti nemško vrhovno poveljstvo je razveljavilo ta načrt ter ga nadomestilo z lastno idejo grajenja tunela ali predora pod Bosporom, ki bi bil bolj varen pred napadi iz zraka.

Taka je v kratkih obrisih do danes zgodovina napredovanja pruskega oklopstva v turških vojskih in mornariških zadevah. V oktobru 1914, malo predno je stopila Turčija v vojno, je mobilizirala neprestano skozi tri mesece, — dočim je Enver paša uspešno preprečeval našega poslanika v Carigradu o svojem odkritosrčnem in neomajnem prijateljstvu do Anglije, — ter imela končno pod orožjem 800.000 mož. Nemški vpliv je bil seveda še močan v armadi, ki je bila popolnoma izurjena v nemških metodah, vendar pa se je to armado še vedno lahko imenovalo turško armado. Danes pa se jo ne more več imenovati turško, razven v toliko, da je v njej zastopano celo sposobno moštvo Turčije, kajti ni je stroke ali departmanta, katerega bi se ne bil polastil Prus. Armada in mornarica, brezšične brozjavne postaje, podmorski čolni in zračna služba, vse to se kontrolira direktno iz Berlina in generalisimusa sil je Mackensen, ki je Hindenburg iztoka. Če je kontrola Berlina nad Carigradom v vojskih in mornariških zadevah popolna, ni prav nič manj popolna v drugih zadevah narodnega življenja. Nikdar prej ni bila Nemčija dosti uspešna v svojih kolonizacijah. Če se pa more popolno nadvlado, izsesanje dežele, dokler ni le še senca

prejšnje, vzeti za nemški ekvivalent kolonizacije, potem smo pač prisiljeni priznati njen popolni uspeh. In vse to se je storilo v imenu in zavoljo pan-turškega ideala!

Se sedaj skušajo nekateri Nemci, kot na primer Ernst Marre, koga brošura "Turki in Nemci po vojni" je izšla leta 1916, dokazati, da se posveča Nemčija na plemeniti način blagobitu Turčije. — S tem, da delamo to, — pravi on, — izkazujemo Turčiji dobroto. — To je vojna oproščenja za Turčijo, — dasiravno se ne pove, koga je bila oproščena Turčija. Mogoče Armenec? Včasih pozabi pisec na to ter pripomi naivno: — Turčija je dežela, kateri je zelo težko vladati. Po vojni pa bo Turčija zelo važna kot transitna (prohodna) dežela. — Nato pa se zopet spomni ter pravi: — Poleg je manjša hočemo tudi dati in večkrat bi radi, da bi mogli dati več kot smemo upati, da bomo dali. — Človek more prečitati to in takoj spozna način, kako daje Nemčija izraza svojemu hrepenjenju, da obuboža zavoljo Turčije.

Cela ta reorganizacija turške armade je bila seveda kaj draga zadeva, ki je zahtevala izurjenega financiranja. Treba je bilo za Nemčijo dobiti v svoje roke celi turški finančni sistem. Izdalo se je celo serijo finančnih regulacij. Finančni minister je bil leta 1916 še vedno turški, a uradnik takoj pod njim je bil Nemec.

Industrijski razvoj Turčije s pomočjo te dobrohotne in neinteresarne sile je bil na enak način popoln in dalekosežen, dasiravno se je morala Nemčija v tem oziru boriti proti tekmovalcu Ogrski, kajti slednja je domnevala, da je Nemčija prekoračila njeno lastno sfero interesov. Ogrska pa ni bila v stanu napredovati proti svojemul bolj prebrisanemu družabniku in njene prošnje za monopol pri produkciji sladkorja se ni ugodno sprejelo, kajti Nemčija je že vzela v svoje lastne roke produkcijo sladkorne pese. V Mali Aziji je padla površina s peso obdelane zemlje spomladi 1917 za 50 odstotkov, a s pomočjo strojev, katere se je uvedlo iz centralnih držav, ter s pomočjo postave, ki zahteva delo na poljih, se upa tekom letosnjega leta povečati obdelano površino za nekako 30 odstotkov.

Pridelek od akra se bo vsled tega letošnje leto precej povečal, kajti Nemčija, dasiravno sama krvavo potrebuje umetnih gnojil, je poslala v Turčijo velike zaloge teh gnojil, kajti tam se jih bo bolj

NAJVIŠJI ČASTNIKI ORGANIZACIJE KNIGHTS OF COLUMBUS.

dobičkanosno uporabilo. Ona ni prav nič v strahu glede vprašanja, kako si bo zagotovila produkt. Ta povečani pridelek seveda ne bo mogel pokriti potreb Turčije, ki je zadnje dve leti zelo trpela vsled akutnega pomanjkanja živil, katero pomanjkanje se je v gotovih okrajih povečalo do dejanskega stradanja med revnimi sloji prebivalstva. Ni pa verjetno, da bi se sploh jemalo vpostev potrebe Turčije, kajti nemške potrebe imajo prednost. Čeprav je v februarju leta 1917 vsaki dan manjkalo v Smirni 700 vreč moke ter je arabsko in grško prebivalstvo stradalo, se vendar ni dovolilo nobenega importa moke v Smirno. Istočasno pa je izvršila Nemčija v Carigradu velike nakupe riža, mesa in moke (plačano z nemškim denarjem), vključno 100.000 ovac. Nesramna sebičnost sestradanega prebivalstva v Drinopolju pa je bila tako velika, da se je vlake, ki so vsebovali te zaloge, pri vožnji skozi mesto ustavilo ter prodalo vsebino sestradanemu prebivalstvu. To pa je bil seveda le izoliran slučaj ter se je v oktobru 1916 sprejelo postaviti, s katero se je imenovalo vojaško komisijo za kontrolo vseh dobav. Po postavi je določeno, da se najprej založi čete ter se se prav posebno določa, da spadajo pod to zaglavje tudi nemške čete. Par mesecev pozneje najdemo, da je bilo v Carigradu po sto smrtnih slučajev na dan vsled sestradanja ter po 200 slučajev v Smirni, kjer popolnoma manjka olja. Olje pa se je še vedno pošiljalo v Nemčijo in tekom leta 1916 se je poslalo tjakaj 500 rezervnojev olja, kojih vsak je vseboval do 15.000 kil olja. Kultura je bilo treba zakladati najprej, kajti drugače bi postala kultura suha in turški bog ljubeznivi bi izgledal kot kak prebivalec Smirne. Prav nič se ni čuditi, da klobasa Nemčije ne proizvede malo hitrejših svojih učinkov, kajti živila prihajajo v Nemčijo iz Turčije. Ko pa bodo umetna gnojila proizvedla večji pridelek, bo postala ta reka hudournik.

Tekom vseh teh napornih in strašnih mesecev vojne pa Nemčija ni le oropala Turčijo večjega dela njenih zalog živil zavoljo pan-turškega ideala. V istem altruističnem duhu je tudi povečala produktivnost svoje nove in najbolj važne kolonije. V Koniji se je ustanovilo veliko pomakalno tem natančno poročilo, kajti mesto Adana je bilo zvezano z Bagdadsko železnico že v oktobru 1916 in ta Bagdadska železnica je bila določena, da predstavlja veliko žilo, ki bi vezala Nemčijo z Izotkom. V teh krajih vlada precejšnje pomanjkanje dela, kar je pripisovati deloma armenskim masakrom, vendar pa je finančna stran izvršeno urejena. Cele namakalne naprave se nahajajo v nemških rokah — ter se jih je pla-

čalo z nemškim denarjem. Da pa dobi namakalne naprave nazaj pod svoje lastno kontrolo, je sklenila že popolnoma bankrotna Turčija dogovor, da bo plačala ne le to, kar se je dejanski izdalo, temveč tudi še nadaljno precejšnjo svoto kot kompenzacijo. Z ozirom na pomanjkanje dela pa se izpuščilo vojne jetnike v velikem številu, da delajo brezplačno. Te namakalne naprave v Adani bodo povečale pridelek bombaža za stokratno množino sedanjega pridelka, kar smo izvedeli iz arabskega tednika "El Alem el Ismaili", ki nam tudi pripoveduje o postajah za proizvodnje elektricne sile, katere se je zgradilo tam.

Isti list je v oktobru 1916 objavil anekdotično, da je transport sedaj lahak, kar je pripisovati dejstvu, da so dospeli iz Nemčije motorni vozovi in stroji. List "Die Zeit" je v februarju 1917 prebraval sijajno bodočnost temu turško-nemškemu bombažnemu podjetju. Dosedaj je Turčija povečini upazala bombaž iz Anglije. V teku notranjega razvoja, katerega je tako nesebično zasnovala Nemčija, pa bo Turčija sedaj v stanu pridelovati bombaž v svoji lastni deželi ter bo pri tem veliko prijazna, da bo dovolila Nemčiji prednostni tarif.

Enako svetla bodočnost se obeta tudi namakalnim napravam v Koniji, kjer se bo pojavila industrija sladkorne pese. Izvrtalo se je artozijske studence ter predlagalo, naj se uvede bolgarske delavce, ker manjka turških.

Kot smo videli, je skušala Ogrska dobiti monopol na sladkor, a Nemčija je bila zmagoslavna v tej točki kot v vsaki drugi, kadar tekmuje z Ogrsko. Dobila je namreč koncesijo za dobo tridesetih let. Slično namakalno napravo se bo ustvarilo v Makišelin dolini, v bližini Alepa, in gospod Wied je bil imenovan izvedenec za trmakalne naprave v Siriji.

V resnici bi bilo lažje naštetiti industrije in ekonomske razvoje v Turčiji, katerih se do sedanjega trenutka še ni polastila Nemčija, kot pa one, katerih se je že. Prav posebno je kazala občutljivo zanimanje za turška vzgojna vprašanja. V preteklem letu je ustanovila v Carigradu šolo za študij nemškega jezika, seveda pod vodstvom Nemcev. Pod protekcijo nemške vlade je stavila židovski zavod v Haifi za tehnično vzgojo kolonistov v Palestini. Iz Sivasa se je poslalo misijo šolskih učiteljev v Nemčijo, da študirajo tam nemške učne metode. Ernst Marre domneva, da bo postala nemščina brez dvoma prisilna tudi v turških sekundarnih šolah.

V aprilu 1917 se je položilo temeljni kamen "Hisi prijateljstva" (!) v Carigradu, katere namen je ustvariti med turškimi dijakimi zanimanje za vse, kar je nemškega, dočim se je že preje v letu odredilo vse potrebno za odhod 10.000 turških dečkov v Nemčijo, kjer naj bi se izurili v različnih rokodelstvih in obrtih. Jaz do-

mevam, da so bili ti mladeniči nesposobni za vojaško službo. Z gotovostjo na ta načrt hvali Hail Haled bej ukrep za vzgojo turške mladine v Nemčiji. Ko so hodili v Francijo, — nam pripoveduje on, — so izgubili svojo vero (pruski bog je gotovo bolj soroden turškemu Alahu) ter so se vračali domov nedoljubni in nekoristni. V Nemčiji bodo imeli dostop do primere verske literature (Gott!) ter morajo sprejeti vse, kar vidijo dobrega v nemških metodah, ne da bi izgubili svoje prvotne značilne znake.

Komentar glede te izjave je nepotreben. Kaka je ona Hail Haled beja, a glas je oni Prusije! Za-

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriskih in Canadi.

Ustanovljena 1. januarja 1903 v Calumet, Michigan.

Inkorporirana 11. junija 1906 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 23, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATILAS OZANIC, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Eveleth, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 200 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELIC, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium Mich.
LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEK, 268 1/2 First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članice naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geschel, Slovenic Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.
Denarne pošiljke naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas, First National Bank, Calumet, Mich.
Prošnje za novo pristopile članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefanez, 268 1/2 First Ave., Milwaukee, Wis.
Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

pačiti je tudi avstrijsko tekmovalce. Profesor Schmoller kaže v nemškem članku ljubosumnost Avstrije in v oktobru leta 1917 se je ustanovilo na Dunaju otomansko-avstrijski kolegij za 250 učencev iz Turčije. Nemčija pa ima 10.000 takih učencev v Berlinu. V Adani, kjer se nahajajo nemške namakalne naprave, je nemško-turška družba odprla šolo za 300 učencev, dočim se je v Berlinu ustanovilo recipročne kurze za turščino v prid bodočim nemškim kolonistom v Turčiji.

(Pride še.)

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združ. državah.

Povišanje plače v nemški armadi. London, Anglija, 8. avgusta. — Prvi generalni kvartirni mojster nemške armade, general Ludendorff je obvestil državnega poslanca Markgrafa da je cesar prvega avgusta podpisal odlok, s katerim se povišuje vojakom plača.

Ultimatum Japonski.

London, Anglija, 9. avgusta. — Petrograjska "Pravda" piše, da je po viharni seji delavskih in vojskih delegatov Nikolaj Lenin poslal Japonski ultimatum zaradi japonske intervencije v Sibiriji. List dodatno pravi, da je bil ultimatum izročen japonskemu konzulu v Moskvi.

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let renavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovatelja dobiva zaupanje in poslovanje pri kupcih. Zdaj je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebnih in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

Ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse zastale stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redno delovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabetosti ter pri posebnih želodčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majhnarjih in drugih delavcih, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepričal o učinkoviti vrednosti tega zdravila.

V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinjenju, napetosti, oteklina in itd. in po vdriganju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.
Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevemu zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1343 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

